Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/3242

23.12.2024

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2024/3242

av den 19 december 2024

om ändring av förordning (EU) 2020/2220 vad gäller särskilda åtgärder inom ramen för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling för att ytterligare bistå medlemsstater som drabbats av naturkatastrofer

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 43.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([1]),

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ([2]),

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och ([3])

av följande skäl:

(1) Den senaste tidens naturkatastrofer i Central-, Öst- och Sydeuropa har fått förödande konsekvenser för dem som lever och arbetar på landsbygden i dessa regioner. En stor del av jordbrukets och skogsbrukets produktionspotential har förstörts, vilket har orsakat betydande inkomstförluster för jordbrukare, skogsbrukare och landsbygdsföretag i de regioner som drabbats av naturkatastrofer. För att snabbt åtgärda de sårbarheter som uppstått i unionens livsmedelssystem och landsbygdssamhällen på grund av dessa naturkatastrofer är det lämpligt att snabbt sätta in effektivt exceptionellt stöd genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), inom ramen för landsbygdsprogrammen, och att öka flexibiliteten för de befintliga reglerna.

(2) För att hantera effekterna av naturkatastrofer som inträffar den 1 januari 2024 eller senare bör en ny exceptionell tillfällig åtgärd (*den nya åtgärden*) införas för att avhjälpa de likviditetsproblem som hotar kontinuiteten i jordbruks- och skogsbruksverksamheten och affärsverksamheten i de små och medelstora företag som är verksamma inom bearbetning, marknadsföring eller utveckling av jordbruks- och skogsbruksprodukter. Det stöd för återställande av jordbrukets produktionspotential som finns tillgängligt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 ([4]) bör även förstärkas genom ökad budgetflexibilitet när det gäller den tröskel för upprätthållande av skyddsnivån som avses i artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2220 ([5]) (*tröskeln för upprätthållande av skyddsnivån*).

(3) Eftersom den nya åtgärden kommer att finansieras genom Ejflu omfattas den av den rättsliga ramen för programperioden 2014–2020, särskilt de särskilda bestämmelserna i förordning (EU) nr 1305/2013, i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 ([6]) och i de delegerade akter och genomförandeakter som antagits enligt dessa förordningar.

([1]) Yttrande av den 4 december 2024 (ännu ej offentliggjort i EUT).
([2]) Yttrande av den 21 november 2024 (ännu ej offentliggjort i EUT).
([3]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 17 december 2024 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 18 december 2024.
([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).
([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2220 av den 23 december 2020 om fastställande av vissa övergångsbestämmelser för stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) under åren 2021 och 2022 och om ändring av förordningarna (EU) nr 1305/2013, (EU) nr 1306/2013 och (EU) nr 1307/2013 vad gäller resurser och tillämpning under åren 2021 och 2022 och förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller resurser och fördelningen av sådant stöd under åren 2021 och 2022 (EUT L 437, 28.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj).
([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 549, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj).

(4) Ejflus programperiod förlängdes genom förordning (EU) 2020/2220 till och med den 31 december 2022, med en fortsättning av genomförandet fram till den 31 december 2025. I förordning (EU) 2020/2220 föreskrivs också att övergångsbestämmelser ska tillämpas under den förlängningsperioden. Eftersom Ejflu för närvarande befinner sig under den förlängda genomförandeperioden, är det lämpligt att fastställa villkoren för den nya åtgärden och föreskriva ökad budgetflexibiliteten när det gäller tröskeln för upprätthållande av skyddsnivån genom en ändring av förordning (EU) 2020/2220.

(5) För att öka budgetflexibiliteten i syfte att omfördela medel till den nya åtgärden och den befintliga delåtgärden för återställande av jordbrukets produktionspotential, samtidigt som man fortsätter de planerade investeringarna och åtgärderna för katastrofberedskap och katastrofförebyggande, samt anpassning till klimatförändringarna för att mildra effekterna av de allt vanligare klimatrelaterade katastroferna, bör medlemsstaterna få sänka tröskeln för upprätthållande av skyddsnivån med högst 15 procentenheter, men inte till under tröskelvärdet på 30 %.

(6) För att göra det möjligt för medlemsstaterna att fullt ut kunna hantera effekterna av naturkatastrofer som inträffar den 1 januari 2024 eller senare bör de kunna välja ut stödinsatser som fysiskt har avslutats eller fullt ut genomförts innan ansökan om stöd inom landsbygdsprogrammet lämnas in till den förvaltande myndigheten, förutsatt att dessa insatser sker med anledning av sådana naturkatastrofer.

(7) Stödet inom den nya åtgärden, som syftar till att trygga små och medelstora företags konkurrenskraft samt jordbrukares och skogsbrukares livskraft, bör koncentrera de tillgängliga medlen till de stödmottagare som är hårdast drabbade av naturkatastrofer, och bevilja de medlen baserat på objektiva och icke-diskriminerande kriterier. Stödet bör endast ges till de stödmottagare för vilka minst 30 % av den relevanta produktionen eller produktionspotentialen har förstörts till följd av en formellt erkänd naturkatastrof, eller åtgärder som antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 ([7]) i samband med en sådan naturkatastrof.

(8) Eftersom den nya åtgärden är brådskande, tillfällig och exceptionell och stödet måste betalas ut snabbt och enkelt bör en engångsutbetalning och ett slutdatum för tillämpning av den nya åtgärden fastställas.

(9) För att ge större stöd till de jordbrukare, skogsbrukare eller små och medelstora företag som drabbats hårdast av naturkatastrofer bör medlemsstaterna få justera schablonbeloppens storlek för vissa kategorier av berättigade stödmottagare, till exempel genom att fastställa vissa intervall eller breda kategorier av berättigade stödmottagare, baserat på objektiva och icke-diskriminerande kriterier.

(10) När medlemsstaterna beviljar stöd till den nya åtgärden bör de beakta det stöd som beviljats inom ramen för andra nationella stödinstrument eller unionsstödinstrument eller privata försäkringar för att hantera effekterna av naturkatastrofer.

(11) Medlen för den nya åtgärden bör planeras med en medfinansieringsgrad på upp till 100 %.

(12) För att säkerställa tillräcklig finansiering av den nya åtgärden utan att äventyra andra mål för landsbygdsprogrammen bör en högsta andel av unionens bidrag till den nya åtgärden fastställas.

(13) Stödet för att återställa jordbrukets och skogsbrukets produktionspotential efter naturkatastrofer bör prioritera insatser som bygger på principen om *förbättrande återuppbyggnad* (*build back better*), dvs. att återhämtnings-, rehabiliterings- och återuppbyggnadsfasen efter en katastrof utnyttjas för att öka jordbruks- och skogsbrukssektorns resiliens genom att integrera åtgärder för katastrofriskreducering, i enlighet med Sendai-ramverket för katastrofriskreducering 2015–2030 från FN:s kontor för katastrofriskreducering, samtidigt som bästa möjliga förhållande säkerställs mellan stödbeloppet och målet att säkerställa katastrofresiliens.

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG (EUT L 317, 23.11.2016, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj).

(14) För att minska den administrativa bördan för stödmottagare som drabbats av naturkatastrofer och för medlemsstaterna vid erkännande av *force majeure* bör medlemsstaterna kunna betrakta hela området som påverkat i stor omfattning av en naturkatastrof.

(15) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av den nya åtgärden genom landsbygdsprogrammen inom den rättsliga ramen för programperioden 2014–2020, som förlängdes genom förordning (EU) 2020/2220, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa genomförandebefogenheter bör avse framläggandet av den nya åtgärden i landsbygdsprogrammen, övervakning och utvärdering av landsbygdsutvecklingspolitiken, framläggandet av de årliga genomföranderapporterna och genomförandet av kontroller och sanktioner. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ([8]).

(16) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att mildra naturkatastrofernas effekter på unionens jordbruks- och skogsbrukssektor genom exceptionellt tillfälligt stöd finansierat genom Ejflu, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(17) Förordning (EU) 2020/2220 bör därför ändras i enlighet med detta.

(18) Med beaktande av de aktuella förödande naturkatastroferna och av hur brådskande det är att hantera deras effekter på unionens jordbruks- och skogsbrukssektor anses det lämpligt att åberopa det undantag från tidsfristen på åtta veckor som föreskrivs i artikel 4 i protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till EU-fördraget, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

(19) För att säkerställa ett smidigt genomförande av den nya åtgärden och av brådskande skäl mot bakgrund av det trängande behovet av att mildra naturkatastrofernas effekter på unionens jordbruks- och skogsbrukssektor, bör denna förordning träda i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU) 2020/2220 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.2 ska följande stycke läggas till:

”Genom undantag från första stycket andra meningen i denna punkt får medlemsstaterna, när de omfördelar medel till och spenderar medel för de åtgärder som avses i artikel 6a i den här förordningen och i artikel 18.1 b i förordning (EU) nr 1305/2013, minska den totala andel av Ejflu-bidraget som avsatts för de åtgärder som avses i artikel 59.6 i förordning (EU) nr 1305/2013. Denna minskning får inte överskrida de Ejflu-belopp som omfördelas till de åtgärder som avses i artikel 6a i den här förordningen och i artikel 18.1 b i förordning (EU) nr 1305/2013 och får inte vara större än 15 procentenheter av den totala andel av Ejflu-bidraget som fastställs i landsbygdsprogrammen för de åtgärder som avses i artikel 59.6 i förordning (EU) nr 1305/2013. Den totala andel av Ejflu-bidraget som fastställs i landsbygdsprogrammen enligt de planer som gällde när varaktigheten för program som stöds av Ejflu förlängdes till och med den 31 december 2022, i enlighet med punkt 1 i den här artikeln, ska beaktas. Den totala andel som avsatts för de åtgärder som avses i artikel 59.6 i förordning (EU) nr 1305/2013 får inte understiga det tröskelvärde som fastställs i den artikeln. Samma minskning i procentenheter får tillämpas på de ytterligare resurser som avses i artikel 58a.2 i förordning (EU) nr 1305/2013 utan omfördelning av medel till de åtgärder som avses i artikel 6a i den här förordningen och i artikel 18.1 b i förordning (EU) nr 1305/2013.”

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

2. I artikel 2 ska följande punkt läggas till:

”5. Genom undantag från artikel 65.6 i förordning (EU) nr 1303/2013 får den förvaltande myndigheten för stöd välja ut insatser som fysiskt har avslutats eller fullt ut genomförts innan ansökan om stöd lämnas in till den förvaltande myndigheten, förutsatt att dessa insatser genomförs genom de åtgärder som avses i artikel 6a i den här förordningen samt i artikel 18.1 b eller artikel 24.1 d i förordning (EU) nr 1305/2013 och förutsatt att insatserna görs med anledning av en naturkatastrof som inträffat den 1 januari 2024 eller senare.”

3. Följande artiklar ska införas:

”*Artikel 6a*

Exceptionellt tillfälligt stöd till jordbrukare, skogsbrukare och små och medelstora företag som drabbats särskilt av naturkatastrofer

1. Stöd inom ramen för denna artikel ska ge nödbistånd till jordbrukare, skogsbrukare och små och medelstora företag som drabbats särskilt av naturkatastrofer, i syfte att säkerställa kontinuiteten i deras affärsverksamhet, på de villkor som anges i denna artikel.

2. Stöd enligt denna artikel ska endast beviljas under förutsättning att de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna formellt har erkänt att en naturkatastrof enligt definitionen i artikel 2.1 k i förordning (EU) nr 1305/2013 har inträffat den 1 januari 2024 eller senare och att denna naturkatastrof, eller åtgärder som antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 (*) för att utrota eller begränsa spridningen av en växtsjukdom eller en skadegörare, har orsakat förstörelse av minst 30 % av den relevanta produktionen eller produktionspotentialen.

3. Stöd enligt denna artikel ska beviljas

a) jordbrukare,

b) privata och offentliga skogsbrukare och andra privaträttsliga och offentliga organ och deras sammanslutningar, med undantag av statligt ägda skogar som förvaltas av staten,

c) små och medelstora företag som är verksamma inom bearbetning, marknadsföring eller utveckling av jordbruksprodukter som omfattas av bilaga I till EUF-fördraget eller av bomull, utom fiskeriprodukter, eller

d) små och medelstora företag som är verksamma inom bearbetning, mobilisering och marknadsföring av skogsprodukter.

När det gäller bearbetning av jordbruksprodukter får resultatet av produktionsprocessen vara i form av en produkt som inte omfattas av bilaga I till EUF-fördraget.

4. Medlemsstaterna ska rikta stödet enligt denna artikel till de stödmottagare som drabbats hårdast av naturkatastrofer, genom att fastställa villkor för stödberättigande på grundval av tillgängliga uppgifter.

5. Stödet enligt denna artikel ska betalas ut i form av ett schablonbelopp senast den 31 december 2025, på grundval av ansökningar om stöd som godkänts av den behöriga myndigheten senast den 30 juni 2025. Stödnivån får differentieras per kategori av stödmottagare, baserat på objektiva och icke-diskriminerande kriterier.

6. Det högsta stödbeloppet enligt denna artikel får inte överstiga 42 000 EUR per stödmottagare.

7. När medlemsstaterna beviljar stöd enligt denna artikel ska de beakta det stöd som beviljats inom ramen för andra nationella stödinstrument eller unionsstödinstrument eller privata försäkringar för att hantera effekterna av naturkatastrofer, i syfte att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning i enlighet med artikel 33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 (**), beroende på vad som är tillämpligt, samtidigt som stödet riktas till de stödmottagare som drabbats hårdast av naturkatastrofer.

Artikel 6b

Bestämmelser som gäller för exceptionellt tillfälligt stöd till jordbrukare, skogsbrukare och små och medelstora företag som drabbats särskilt av naturkatastrofer

1. Det exceptionella tillfälliga stöd som avses i artikel 6a i den här förordningen ska finansieras av Ejflu som en åtgärd i den mening som avses i artikel 13 i förordning (EU) nr 1305/2013.

2. Det högsta Ejflu-bidraget för den åtgärd som avses i artikel 6a ska vara 100 %.

3. Det stöd från Ejflu som tillhandahålls för den åtgärd som avses i artikel 6a får inte överstiga 10 % av det totala Ejflu-bidraget till landsbygdsprogrammet för åren 2021–2022.

Artikel 6c

Force majeure

När det gäller genomförandet av förordning (EU) nr 1306/2013 vid finansieringen, förvaltningen och övervakningen av den gemensamma jordbrukspolitiken och vid erkännande av *force majeure* enligt artikel 2.2 i den förordningen, får den berörda medlemsstaten vid en allvarlig naturkatastrof som i stor omfattning påverkar ett välavgränsat område betrakta hela det området som allvarligt påverkat av den katastrofen.

Artikel 6d

Kommissionens genomförandebefogenheter

1. Kommissionen får anta genomförandeakter för att fastställa regler som är nödvändiga för genomförandet av den åtgärd som avses i artikel 6a genom landsbygdsprogram inom den rättsliga ramen för programperioden 2014–2020, som förlängts i enlighet med artikel 1, när det gäller

a) övervakning och utvärdering av landsbygdsutvecklingspolitiken,

b) framläggande av landsbygdsprogrammen,

c) framläggande av de årliga genomförandeapporterna,

d) genomförande av kontroller och sanktioner.

2. De genomförandeakter som avses i punkt 1 i den här artikeln ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 (***).

Artikel 6e

Kommittéförfarande

1. Vid utövandet av de genomförandebefogenheter som anges i artikel 6d.1 a, b och c i den här förordningen ska kommissionen biträdas av landsbygdsutvecklingskommittén som inrättats genom artikel 84 i förordning (EU) nr 1305/2013. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. Vid utövandet av de genomförandebefogenheter som anges i artikel 6d.1 d i den här förordningen ska kommissionen biträdas av kommittén för jordbruksfonderna som inrättats genom artikel 103.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 (****). Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG (EUT L 317, 23.11.2016, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(***) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(****) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013 (EUT L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 19 december 2024.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
R. METSOLA	BÓKA J.
Ordförande	*Ordförande*